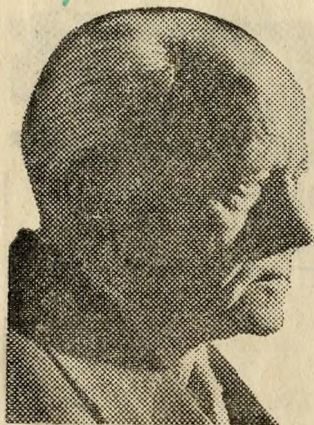

NÉPSZAVA

1959 DEC 6

244

KÁRPÁTI AURÉL

75 éves

friss benyomásokat önkéntelenül visszaadó gondolatok hamvassága, mind a művészetnek az az alázatos szeretete, mely nélkül művészi alkotáshoz közeledni, enyhén szólva, méltatlanság. És éppen ezért sikerült ebben a »háládatlan« műfajban a szó szoros értelmében időtállót alkotnia. A legújabb könyvében megjelent régi bírálatait lapozva, azok ma is élőnek tűnnek, még akkor is, ha történetesen a darabot, melyről íródtak, azóta kikezdte az idő vasfoga.

Schöpflin Aladár mondja róla: »Mint színházi kritikus, szigorúan őrködik a színpad művészi színvonalán, keményen küzd a drámaírás elüzletiesedése ellen.« Színházi bírálatain kívül ennek a célnak a szolgálatában írta dramaturgiai tanulmányait, a színházzal kapcsolatos különféle fejtegetéseit.

A felszabadulás után előbb a színművészeti főiskola dramaturgiai tanszékét, majd a Madách Színház dramaturgiáját vezette. Számos újabb bírálata, elemzése láttott napvilágot, ezzel is segítve — elsősorban néhány klasszikus mű — korszerű megértését.

Ma már megromlott látása megakadályozza abban, hogy friss bemutatóinkról véleményét halljuk. Azonban hatalmas ismereteit igyekszik megosztani a hozzáforduló fiatalokkal, a színpad kezdő és gyakorló szakembereivel. Hetvenötödik születésnapján tisztelettel köszöntjük a magyar kritika nagy tekintélyű doyenjét, s még további hosszú, munkában tartalmas éveket kívánunk neki.

Szombathelyi Ervin

Neve szinte elválaszthatatlanul összeforrt a színházzal.

Pedig ő is úgy kezdte, mint talán mindenki, aki az irodalomban saját csapásának kihasításához hozzálát: 1909-ben megjelent első könyve verseinek szerény gyűjteménye volt. Ezt követte 26 kötetnyi írás, a 27-ik pedig most jelent meg a napokban — válogatott színházi bírálatainak újabb gyűjteménye — szerény tiszteletadásként a 75-ik születésnapra.

Ez a könyvespolcot igénylő életmű azt mutatja, hogy Kárpáti Aurél nemcsak mint az esztétika követelményeinek biztos ítéletű számonkérője igényel a magyar irodalom történetében állandó helyet, hanem a szépirodalom különféle területein is sikerült emlékezetet alkotnia. A század első felében megjelenő, halk indulatokkal, finom líraisággal átszőtt novellái, Krúdy Gyula sajátos írásművészetéhez közelítő kisregényei mindenképpen eredeti írói egyéniségre vallanak.

Ennek ellenére »fő művének« önmaga is kritikai munkásságának darabjait tekinti. Ezek közül is kiemelkednek azok a kisebb-nagyobb bírálatok, melyek estéről estére születtek, egy-egy színházi bemutató lázában. Érződik rajtuk mind a